

В. Л. Карбівський

Уваров Віктор Миколайович

УВАРОВ Віктор Миколайович (14. 04. 1947, с. Покровське, нині смт Орловської обл., РФ) — фізик. Доктор фізико-математичних наук (1996), професор (1999), член-кореспондент НАНУ (2009). Державна премія України в галузі науки і техніки (2012). Закінчив Ростовський університет (РФ, 1970). Працював 1976—79 у Грозненському нафтовому інституті (Ічкерія, РФ); від 1979 — в Інституті металофізики НАНУ (Київ): 2002—22 — завідувач відділу спектроскопії твердого тіла, від 2022 — завідувач однойменної лабораторії, водночас 2003—12 — заступник директора з наукової роботи. Наукова діяльність пов'язана з розвитком і впровадженням у практику комплексного підходу до вивчення будови та властивостей речовин, а саме: використання можливостей рентгенівської, фотоелектронної, мессбауерової, ЕПР-, оптичної спектроскопії, методів обчислювальної фізики. Вивчав різноманітні за складом, структурою, характером атомного порядку стопи та тонкі плівки з них, інтерметаліди, шаруваті дихалькогеніди, сполуки графіту з перехідними металами, координаційні сполуки 3d-металів, високотемпературні металооксидні надпровідники, оксиди перехідних металів, зокрема ті, що зазнають електронного переходу метал—ізолятор. Досліджував будову та властивості нанорозмірних систем: кластерних, ультрадисперсних металевих, металооксидних і вуглецевих, шаруватих атомних утворень. Завдяки поєднанню теоретичного й експериментального підходів зроблено внесок у з'ясування особливостей електронної структури повних і половинних гойслерових стопів, встановлено природу їхніх магнетних, оптичних і транспортних властивостей, вивчено залежність властивостей від ступеня атомного порядку. Брав участь в організації наукових досліджень наносистем і робіт зі створення нанотехнологій у НАНУ. Був одним із організаторів та учасників багатьох наукових конференцій і семінарів,

присвячених досягненням науки про наносистеми та нанотехнології в Україні.

Основні праці

Результати недавніх досліджень і розробок НАН України в області наноматеріалів. Минск, 2017; Атомний склад, структура і електронне строєння сплавів Гейслера $TiCo_{2-x}Sn$ ($x = 0,1$) // Металлофізика і новіші технології. 2019. Vol. 41, № 10; Implementation of Structural and Morphological Wear Resistance Principles for Improving Tribological Characteristics of Steels // J. Frict. Wear. 2022. Vol. 43; Effect of Atomic Substitutions on the Electronic Structure of $Pt_{1-x}Me_xMnSb$ ($Me = Ni, Au, x = 0,0-1,0$) // Metallofiz. Noveishie Tekhnol. 2022. Vol. 44, № 8; Lattice site occupation effect on the electronic structure and physical properties of quaternary $CoMnCrAl$ Heusler alloy // J. of Applied Physics. 2023. Vol. 134 (yci — співавт.).

Рекомендована література

1. 75-річчя члена-кореспондента НАН України В. М. Уварова // Вісн. НАНУ. 2022. № 4.

Бібліографічний опис:

Уваров Віктор Миколайович / В. Л. Карбівський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-884739>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).